

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Gfv.VII.30.381/2019/5.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Csőke Andrea bíró

A felperes: felperes2 cím5

A felperes jogi képviselője: dr. Mihalik Péter ügyvéd cím6

Az alperes: alperes2 (cím7

Az alperes jogi képviselője: Nagy Ajtony Ügyvédi Iroda cím8., ügyintéző: dr. Nagy Ajtony Csaba ügyvéd)

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

A per tárgya: számadás helyességének megállapítása

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős végzés száma:

Fővárosi Törvényszék

1.Gf.75.375/2019/6/II.

Az elsőfokú bíróság neve és az ügy száma:

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1.143.000 (egymillió-száznegyvenháromezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A peres felek 2013. június 26-án ügyfélszámla és értékpapírszámla szerződést, valamint bizományosi keretszerződést kötöttek deviza határidős (margin) opciós és swap ügyletekre. Mindkét szerződés tartalmazta, hogy a szerződésben nem szabályozott kérdésekben az alperes Üzletszabályzata irányadó, amelynek átvételét a felperes külön okiratban elismerte.

[2] 2013. június 27-én a peres felek online kereskedelmi platform szolgáltatás igénybevételéről szóló E M T (a továbbiakban: E M T) megállapodást is kötöttek. Az alperes ebben azt vállalta, hogy a felperes számára a szerződés alapján online megbízás adására lehetőséget biztosító, a végrehajtás menetét valós időben figyelemmel kísérő tájékoztató számlainformációval és piaci információkkal is szolgáló kereskedési platform alkalmazásához biztosít hozzáférést. A peres felek abban is megállapodtak, hogy az alperes kényszerlikvidálási jogosultsága az alábbi fedezettségi szint (margin level) elérése esetén nyílik meg: 50% 1: 200-szoros tőkeáttételig és 85% 1: 200-szoros tőkeáttétel felett. A fedezettségi szint a saját tőke és a nyitott ügyletek fedezetigénye arányában meghatározott százalékos mutató [szerződés 27. pont]. A felek az alperesnek az alkalmazás működési hibájából eredő kártérítési felelősségét évi 1.000.000 Ft-ban korlátozták, kivéve ha a kárt szándékosan vagy súlyos gondatlan magatartásával okozza [szerződés 37. pont].

[3] Az alperes Üzletszabályzatának 2. pontja szerint az alperes – a jogszabályban meghatározott esetek, valamint az ügyfél súlyos és felszólítás ellenére sem rendezett

szerződésszegése kivételével – a szerződés teljesítéséért való felelősségét nem zárhatja ki és nem korlátozhatja, az ettől eltérő kikötés semmis.

[4] Az alperesi E M T 2015. január 15-én 9 óra 42 perc 32 másodperc időpontban a felperestől 100.000 CHF piaci áras vásárlási megbízást rögzített. A platform 9:42:33 időpontban a vásárlást 276,43.000 árfolyamon visszautasította. A platform 9:43:53 időpontban újabb, a fentiekkel egyező felperesi megbízást rögzített, 9:43:53 időpontban a vásárlást 348,77.000 árfolyamon megerősítette. A platform a vásárolt pénzeszköz alperes általi eladását 9:45:12 időpontban 275,72.000 Ft árfolyamon rögzítette.

[5] A felperes 2015. január 15-én 11:02 órakor jelezte, hogy a felperesi pozíciót likvidálta, így a rendszer megkötötte a pozíciót, majd az összes felperesi pozíciót likvidálta 275,72.000 árfolyamon, mert azt írták, hogy a valós kötés 348,77.000 árfolyamon történt. Kérte a pozíciók azonnali tisztázását. Másnap közölte, hogy az alperes rendszerhibájából 7.305.000 Ft vesztesége keletkezett, valamint a pozíciók likvidálása is felmerült, ezért úgy tekinti, hogy jelenleg is rendelkezik nyitott pozícióval az EUR tekintetében. A felek 2015. február 13-án tartott egyeztetésén az alperes nem vitatta, hogy a E M T platformon 276 Ft-os árfolyam volt közzétéve a megbízás időpontjában, azonban utalt a megállapodás 37. és 38. pontjaira, amelyben a kártérítési felelősségét 1.000.000 Ft-ra korlátozta. Véleménye szerint a felperes munkatársainak tudniuk kellett, hogy a valós piaci árfolyam nem 276 Ft, az az online kereskedési platform hibájából eredt, ezért nem ismerte el a kártérítési felelősségét. Hangsúlyozta, a felperesnél realizálódott veszteség nem az alpereshez került, az a külföldi partnernél van, akivel megszüntették az együttműködést, felmondták a szerződést és jogi lépéseket tesznek az igényérvényesítés körében.

[6] 2015. február 16-i levelében az alperes a panaszkezelési eljárása eredményeként azt közölte a felperessel, hogy a kifogásait a vizsgálat nem találta megalapozottnak, kártérítési igényének az alperes nem ad helyt, mivel az elszenvedett veszteségért nem az alperes a felelős.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[7] A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy a felperesnek az alperes által nyilvántartott számlái egyenlege 2015. január 21-én swap: 610.362 Ft, számla1: 24.542.330 Ft, számla2: 9142 Ft, elszámolt eredmény: 1.295.000 Ft, összes számlaállomány: 26.456.837 Ft. Kérte továbbá az alperest 24.328.643 Ft és járulékai megfizetésére kötelezni. Elsődleges kereseti kérelmét a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 123. §-ára, illetve a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 508. § (3) bekezdésére hivatkozással terjesztette elő. Másodlagosan az rPtk. 318. §-a alapján kérte az alperes kötelezését 24.328.643 Ft és járulékai megfizetésére szerződésszegéssel okozott kár jogcímén. Az alperes szerződésszegése körében hivatkozott a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bsztv.) 40. § (1) bekezdésének, 41. § (1) bekezdés d) pontjának, valamint 42. § (3) bekezdés d) pontjának megsértésére is.

[8] Az alperes elsődlegesen a per megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy a jogvita eldöntésére a választottbíróságnak van hatásköre. Érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte valamennyi jogcímen.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperest 1.000.000 Ft tőke és járulékai megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperes elsődleges keresetét azért nem találta alaposnak, mert azt állapította meg, hogy az alperesnek piaci áras megbízást kellett az online kereskedési rendszerén keresztül teljesítenie. A bizonyítékok mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az alperes az rPtk. 508. § (3) bekezdése alapján nem volt jogosult a 100.000 CHF vonatkozó szerződést visszautasítani. A felperes másodlagos keresetét részben találta alaposnak. Megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a platformon 2015. január 15-én 10.43 perckor közzétett 1 CHF = 276,43.000 Ft árfolyamon nem a valós árat rögzítette, megszegte a szerződéses kötelezettségét. A szerződésszegés esetére kikötött korlátozás miatt azonban csak 1.000.000 Ft megfizetésére kötelezte az alperest.

[10] A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése alapján indult eljárásban a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, az alperes marasztalásának összegét 24.328.643 Ft-ra felemelte, valamint a pernyertesség, pervesztesség arányában rendelkezett a perköltség viseléséről. A felperes elsődleges keresetét megalapozatlannak, a másodlagos kereset részbeni elutasítása miatt előterjesztett fellebbezést pedig alaposnak találta, míg a csatlakozó fellebbezést nem találta alaposnak. A csatlakozó fellebbezésben előterjesztett hatásköri kifogás tárgyában megállapította, hogy már korábban jogerős határozatában erről állást foglalt, az elsőfokú bíróság hatásköre utóbb nem vitatható, mivel a választottbíráskodásról szóló, a keresetindítás időpontjában hatályban lévő 1994. évi LXXI. törvény (a továbbiakban: rVbtv.) 8. § (1) bekezdése alapján az érdemi ellenkérelem előterjesztése után ez okból a per megszüntetésének már nincs helye.

[11] A jogerős ítélet szerint az alperes a befektetési szolgáltatási tevékenységet, befektetési szolgáltatási tevékenységet kiegészítő szolgáltatást, valamint árutőzsdei szolgáltatást folytató gazdálkodó szervezet üzletszabályzatának kötelező tartalmi elemeiről szóló 22/2008. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bhr.) 3. §-a és az alperes Üzletszabályzatának 2. pontja alapján, figyelemmel a Ptk. 314. § (2) bekezdésére, súlyosan gondatlan magatartása esetére nem zárhatta ki, illetve korlátozhatta a szerződésszegésből fakadó felelősségét. Hangsúlyozta, hogy az alperestől elvárható lett volna, hogy a rendszer súlyos működési zavara esetén az ügyfelek károsodástól való megóvása érdekében a szolgáltatás szüneteltetéséről határozzon. Az alperes elmulasztotta a szükséges intézkedések megtételét, emiatt a platform még a megbízás piaci áras teljesítését követően is a téves árfolyamot mutatta. Emiatt nem csupán a vételi megbízás teljesítése, hanem a kényszerlikvidálás körében is szerződésszegő módon járt el. Az alperes ugyan arra hivatkozott, hogy a felperesnek kellett volna ezt észlelnie, mivel nem „laikus” ügyfél, azonban ezt az állítását nem bizonyította. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelése alapján ezért azt állapította meg, hogy a felperest ért kár az alperes súlyosan gondatlan magatartása miatt következett be, emiatt a szerződésszegés miatti felelőssége nem korlátozható, a felperes teljes kárának megtérítésére köteles. Rámutatott arra is, hogy az alperes azt sem bizonyította, hogy a felperesnek olyan

előnyt biztosított, amely feljogosította arra, hogy a szerződésszegésből eredő felelősségét korlátozza.

Felülvizsgálati kérelem

[12] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát kérte oly módon, hogy a Kúria a felperes valamennyi keresetét utasítsa el. Harmadlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első- vagy másodfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.

[13] Jogszabálysértésként az rPtk. 314. §. § (1)-(2) bekezdését, a 4. § (1) és (4) bekezdését, a 305/A. § (1) bekezdését, az rPp. 157. § a) pontját és 158. § (1) bekezdését, továbbá az rPp. 239. §-a alapján alkalmazandó rPp. 163. § (1) bekezdését, a 206. § (1) bekezdését, valamint az rVbt. 8. § (1) bekezdését és az rPp. 272. § (2) bekezdését jelölte meg.

[14] Állította, hogy mivel az elsőfokú ítélettel szemben a hatásköri kifogása elutasítása miatt csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, a felülvizsgálati eljárásban annak ellenére vizsgálható az eljáró bíróságok hatásköre, hogy a másodfokú bíróság e tárgyban hozott döntése nem érdemi határozat.

[15] Álláspontja szerint az alperes Üzletszabályzata 44. oldalán található 40. Jogviták rendezése című fejezetben kikötésre került a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság eljárása. Hangsúlyozta, hogy a másodfokú bíróság összemosta az Vbtv. 8. § (1) bekezdése alapján az alperest megillető permegszüntetési kérelem lehetőségét az rPp. 158. § (1) bekezdése szerinti hivatalból, a bíróságot kötelező permegszüntetési kötelezettséggel. A felperes számlanyitáskor hatályos, az 1/2014. PJE határozattal utóbb hatályon kívül helyezett 3/2013. számú PJE határozat alapján kizárólag a fogyasztói szerződésben található, általános szerződési feltételen vagy egyedileg meg nem tárgyalt feltételen alapuló választottbírósági kikötés tisztességtelen. A felperes azonban nem fogyasztó. A számlaszerződés létrejöttkor hatályos, a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tptv.) 376. § (3) bekezdése szerint kifejezetten a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság eljárásának van helye a törvény hatálya alá tartozó értékpapír forgalomba hozatalával, befektetési szolgáltatással, befektetési szolgáltatást kiegészítő szolgáltatással és árutőzsdei szolgáltatással kapcsolatos jogvitában, ha a felek a választottbírósági eljárást választottbírósági szerződésben kikötötték és az eljárás tárgyról szabadon rendelkezhetnek. Állította, az rPtk. 7. § (2) bekezdése alapján a feleknek lehetőségük volt kikötni a választottbíróság eljárását, az alperes Üzletszabályzata alapján abban megállapodtak, ezért a bíróságok nem járhattak volna el az adott jogvitában. Eerre hivatkozással elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a per megszüntetését kérte. Másodlagosan érdemben azt vitatta, hogy a E M T szerződés alapján a kártérítési fizetési kötelezettsége fennáll. Azt elismerte, hogy az alkalmazásban közzétett árfolyam nem a valós piaci ár volt, azonban a felperes tudta, hogy az árfolyam hibás. A E M T szerződés 38. pontja alapján a felperes köteles lett volna azonnal jelezni az alperes számára a használat közben felmerült működési rendellenességeket az alkalmazás használata során, azonban a felperes az alperest nem tájékoztatta, ezzel pedig megszegte a

szerződésből eredő kötelezettségét. A felperes annak ellenére súlyosan gondatlanul döntött a nyilvánvalóan hibásan közzétett árfolyam ellenére jelentős nagyságrendben kimagaslóan kockázatos deviza határidős ügyletkötésre való megbízás adásáról, hogy nem észlelte a saját számítógépén megjelenő egyértelmű hibát (árfolyamsáv lefagyása).

[16] Állította, hogy a másodfokú bíróság a jogvita eldöntése során e körben jelentősen egyoldalúan mérlegelt, kizárólag az alperest terhelő szerződéses kötelezettségeket vette figyelembe. A megállapított tényállításokból és bizonyítékokból okszerűtlen következtetéseket vont le, ezért a jogerős ítélet sérti az rPp. 239. § alapján alkalmazandó rPp. 206. § (1) bekezdését. Kiemelte, a felperes által tanúsított magatartás ellentétes az rPtk. 4. § (1) bekezdésében meghatározott együttműködés követelményével, illetve ellentétes az rPtk. 4. § (4) bekezdése szerinti elvárhatósági mércével is. A felperes ugyanis tudta, hogy az alkalmazásban közzétett árfolyamok nyilvánvalóan tévesek, ennek ellenére rosszhiszemű magatartást tanúsított. Állította, hogy az rPtk. 305/A. § (1) bekezdése miatt is el kellett volna utasítania a felperes másodlagos keresetét, mivel a felperes ismerte a szerződéskötés időpontjában a hibát.

[17] Támadta a felelősségkorlátozó rendelkezések értelmezését és az abból levont következtetéseit is a jogerős ítéletnek, arra is kiterjedően, hogy ő maga súlyosan gondatlanul járt volna el.

[18] Hivatkozott a E M T szerződés 37. pontjára, amely egyértelműen rögzíti, hogy az alkalmazást, valamint az azon keresztül elérhető piaci információkat az ügyfél számára ingyenesen biztosítja, ezért jogszabálysértő a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a felperes a szolgáltatás igénybevételéért tranzakciós jutalékot, illetve megbízási díjat fizetett. Sérelmezte, hogy a jogerős ítélet szerint a platformhoz való hozzáférés ingyenessége nem jelentette az alperes szolgáltatása térítésmentességét. Állította, hogy a másodfokú bíróság az általa feltárt ellentmondás ellenére nem folytatott le bizonyítási eljárást, önkényesen, a felek tényelőadásával szemben foglalt állást oly módon, hogy az alperes nem biztosított megfelelő előnyt a felperes számára a felelősség korlátozásával szemben, mivel az alperes megbízási díjat és tranzakciós jutalékot számított fel a felperessel szemben.

[19] Vitatta azt a megállapítást is, hogy súlyosan gondatlan magatartást tanúsított. Álláspontja szerint azt kellett volna e körben mérlegelni, hogy egy mindeddig példátlan esetben (CHF extrém erősödés) súlyosan gondatlan magatartás volt-e az alperes részéről, hogy átmenetileg nem szüntette meg a perbeli E M T alkalmazáshoz a hozzáférést. Álláspontja szerint éppen akkor járt volna el súlyosan gondatlanul, ha a szolgáltatás akár átmeneti szüneteltetéséről is dönt a szerződés 42. pontja alapján.

[20] Állította, hogy a mulasztásaként értékelt magatartás megítélése során a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, hogy a szolgáltatás szüneteltetése esetén az ügyfelek, így a felperes vagyonát védő mechanizmusok, a „stop loss” megbízások végrehajtása is mellőzve lett volna. Nincs ugyanis arra lehetőség, hogy az alperes időszakosan kizárólag az ügyfelek hozzáférését szüntesse meg. A szolgáltatás szüneteltetése ugyanis együtt jár annak teljes felfüggesztésével. Hangsúlyozta, hogy a jogerős ítéletben „laikusnak” tekintett felperes cégjegyzéke szerint a tevékenysége azonos az alperes főtevékenységi körével, azaz az ún.

értékpapír-árutőzsdei ügynöki tevékenységgel, ezért szakmailag gyengébb félnek, „laikusnak” sem minősíthető.

[21] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában tartását és az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költsége megfizetésére kötelezését kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[22] A Kúria az rPp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

[23] Ennek során elsőként abban a kérdésben foglalt állást, hogy a peres felek megállapodása kizárja-e az állam bíróságának hatáskörét a jogvita elbírálására, mivel – eltérően a jogerős ítélet megállapításától – az alperes már az érdemi ellenkérelmében előadta a hatásköri kifogását, amelyet a per során is fenntartott. Az alperes Üzletszabályzatának 40.1.-40.2. pontja kétségtől azt tartalmazza, hogy a hatálya alá tartozó bármely jogviszonnyal kapcsolatos jogvitákban a felek alávetik magukat a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság eljárásának. A Kúria következetes gyakorlata szerint viszont a bank üzletszabályzatába foglalt választottbírósági kikötés szokásostól eltérő rendelkezés, ezért mint általános szerződési feltétel az rPtk. 205/B. § (2) bekezdése értelmében csak akkor válik a szerződés részévé, ha azt a másik fél megismerte, és kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta (Kúria Pfv.VII.20.435/2019/11., Gfv.VII.30.347/2013/4., GK. 37. sz. állásfoglalás II.). Az alperes – az rPp. 164. § (1) bekezdése alapján őt terhelő bizonyítási kötelezettség körében – nem bizonyította a perben azt az állítását, hogy a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság kikötése szokásos szerződési gyakorlatnak minősül, így a kikötés a Vbtv. 5. § (1)-(5) bekezdésében írtakra is figyelemmel, nem vált a perbeli szerződések részévé. Az a körülmény pedig, hogy a Tptv. lehetővé teszi a Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választottbíróság eljárásának kikötését, önmagában nem bizonyítja, hogy általánosan elterjedt, azaz szokásos rendelkezés.

[24] Utal arra is a Kúria, hogy a felek a E M T szerződést 2013. június 27-én kötötték meg, ezért fogalmilag kizárt, hogy az előző napon (június 26-án) az Üzletszabályzat megismerése tárgyában tett nyilatkozat (4/A/4.) erre a szerződésre is vonatkozhatna. Az alperes egyébként 4/A/2. alatt nem a szerződéskötéskor, hanem a 2013. július 1-jétől hatályos üzletszabályzatát csatolta, azonban mivel annak 1. pontja szerint a hatályba lépése előtt megkötött szerződésekre is alkalmazni kell, a jogvita elbírálása során a Kúria is annak tartalmát vette figyelembe.

[25] Kiemeli a Kúria, hogy bár a felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, új tényekre, illetve olyan kérdésekre, amelyekkel az ügyben eljáró bíróságok erre irányuló kérelem vagy érdemi védekezés hiányában a perben nem foglalkozhattak, a felülvizsgálati kérelem előterjesztője a jogszabálysértés megjelölése körében sem hivatkozhat. A felülvizsgálati eljárás ugyanis nem a per folytatása; a tárgya a felülvizsgálati kérelem által meghatározott keretek között a már meghozott jogerős döntés jogszerűségének felülvizsgálata. A jogerős ítélet tehát csak olyan kérdésben támadható

felülvizsgálattal, amely az első- és másodfokú eljárásban is felmerült (Kúria Pfv. 20.797/2016/11., megjelent: BH2017.232..).

[26] Az alperes – az elsőfokú bíróságnak az rPp. 3. § (3) bekezdése alapján a feleket terhelő bizonyítási kötelezettségről való tájékoztatása ellenére – a felperes együttműködési kötelezettségének elmulasztására, és ezzel összefüggésben az rPtk. 4. § (1) és (4) bekezdésének megsértésére, az rPtk. 305/A. §-ára, valamint arra, hogy a felperes nem fizetett megbízási díjat, tranzakciós jutalékot, mi a cégjegyzék szerinti tevékenységi köre, miért nem alkalmazhatta a szerződés 42. pontja alapján a rendszer szünetelését, a E M T szerződés formanyomtatvány jellegére nem adott elő konkrét tényállítást, nem terjesztett elő bizonyítási indítványt, nem csatolt bizonyítékot. Először csupán a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott ezekre, azonban ezek sem az érdemi ellenkérelmében, sem az elsőfokú ítélet elleni csatlakozó fellebbezésében nem szerepeltek. A Kúria ezért érdemben a felülvizsgálati kérelem e hivatkozásait nem vizsgálta (vizsgálhatta).

[27] A felülvizsgálati kérelem érdemben figyelembe vehető hivatkozásaival kapcsolatban a Kúria álláspontja a következő:

[28] Az rPp. 206. § (1) bekezdésének megsértésére alapított felülvizsgálati érveléssel kapcsolatban rá kell mutatni, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli jogorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok, bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (EBH 2006.1526., BH 1996.506.). A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelent: BH 2013.119.). A másodfokú bíróságnak ezért tágabb mérlegelési jogköre van a fellebbezési eljárásban, mint a Kúriának a felülvizsgálati eljárásban. A megjelölt eseti döntésekben írt felülmérlegelési korlát (iratellenes, logikai ellentmondást tartalmazó vagy a bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésén alapuló megállapítások) a felülvizsgálati eljárásban érvényesül, mivel annak rendkívüli perorvoslati jellege miatt nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és felülmérlegelésének {Kúria Pfv.1.20.924/2018/9., Pfv.1.20.579/2019/7. [28]}

[29] Kiemeli a Kúria, hogy a jogerős ítélet az rPp. 206. § (1) bekezdésének sérelme nélkül állapította meg, hogy az alperes súlyosan gondatlanul járt el, ezért nincs helye a felelősségkorlátozásának. Azt az alperes is elismerte, hogy az alkalmazásban közzétett árfolyam nem a valós piaci ár volt (felülvizsgálati kérelem 2.2.), azt az állítását viszont nem bizonyította, hogy a felperes tudta, hogy a közzétett árfolyam hibás. A tanúként kihallgatott tanúl csupán azt ismerte el, hogy tudtak az árfolyamgát eltörléséről, azonban állította, hogy az alperes félretájékoztatta a felperest a valós piaci árról (8. jegyzőkönyv 5-6. oldal). A felperes már 2015. január 15-én 11:02 perckor e-mailben is jelezte az alperenek a rendszer működési rendellenességét. Azt pedig, hogy a felperes részéről mi minősül súlyos szerződésszegésnek, az Üzletszabályzat 11. pontja tartalmazza, azonban az alperes által megjelölt okok nem tartoznak ide.

[30] Nem helytálló az alperesnek az a hivatkozása sem, hogy a felperes szakmai ügyfél, ezért más vele szemben az “elvárhatósági mérce”. Az ugyanis, hogy ki minősül szakmai ügyfélnek, a Bsztv. 4. § (2) bekezdés 66. pontja, illetve a Bsztv. 48. § (1) bekezdése szerinti taxatív felsorolás alapján dönthető el. A rendelkezésre álló adatok szerint pedig a felperes nem tartozik a felsorolás szerinti szakmai ügyfelek közé. Bár a Bsztv. 49. § (1) bekezdése – az ott meghatározott feltételek fennállása esetén – lehetőséget ad a lakossági ügyfélnek annak kifejezett kérésére szakmai ügyfél minősítést adni, ennek megtörténte az alperes sem hivatkozott.

[31] A jogerős ítélet helytállóan állapította meg azt is, hogy a E M T szerződés 37. pontjában foglalt felelősségkorlátozó rendelkezés azért nem alkalmazható, mert az rPtk. 314. § (2) bekezdése alapján az alperes a szándékos vagy súlyosan gondatlan magatartása miatti felelősségét nem zárhatja ki vagy korlátozhatja. A Kúria megítélése szerint az rPtk. 314. §-a nem ellentétes a Bhr. 3. §-ában foglalt rendelkezésekkel. Az üzletszabályzat tartalmazhatja, hogy a vállalkozás a szerződés teljesítéséért fennálló felelősséget mikor nem korlátozhatja és nem zárhatja ki, a Bhr. 3. §-ában írt “jogszabályban meghatározott esetek” alatt az rPtk. 314. § (2) bekezdését is érteni kell. Az alperes üzletszabályzatának 11. pontja sorolja fel az ügyfél súlyos szerződésszegésének azokat az eseteit, amikor a vállalkozás mentesül a felelőssége alól, ilyen azonban az adott ügyben nem áll fenn.

[32] A Kúria egyetért a jogerős ítéletnek azzal a megállapításával is, hogy az alperes súlyosan gondatlanul járt el a kényszerlikvidálás (óvadékból való kielégítés) során is. Az alperes által csatolt vételi árfolyam adatok (4/A/5) és szakértő 74. sorszámú kiegészítő szakvéleményének 8. pontja szerint 2015. január 15-én 9 óra 45 perckor a CHF vételári árfolyama 336,667-359,854 forint között volt, ennek ellenére az alperes 276 forintot hajtott végre az óvadék kényszerlikvidálását. Az alperes a kényszerlikvidálásokkal kapcsolatos felperesi kifogások vizsgálata során maga hivatkozott arra, hogy a szerződésben megállapított fedezettségi szint elérése esetén jogosult az ügyfélpozíciót ellentétes irányú ügylet megkötésével (vételi pozíció eladással, eladási pozíciót vétellel) piaci áron lezárni. A kényszerlikvidálás célja az adott online számlán elhelyezett források mértékét meghaladó veszteségek lehetőségek szerinti elkerülése, amelyre csak abban az esetben kerülhet sor, amennyiben a piaci likvidálás lehetővé teszi a pozíció lezárásához szükséges ellentétes irányú ügylet megkötését. Az alperes csupán állította, de nem bizonyította, hogy a kényszerlikvidálás időpontjában tapasztalt piaci körülmények, a piac likviditása, a pozíciózáráshoz szükséges ellentétes irányú ajánlatok hiánya nem tették lehetővé az elhelyezett források mértékét nem meghaladó árszinten történő likvidálást. Így viszont az állapítható meg, hogy nem tett eleget az rPtk. 271. § (2) bekezdése és az Üzletszabályzata 17.1.1. pontban foglalt kötelezettségének, a felperes jogosult az rPtk. 271. § (5) bekezdése alapján az emiatt keletkezett kárát érvényesíteni.

[33] Mivel a jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy az alperes súlyos gondatlansága miatt a szerződés 37. pontja szerint a felelősségét korlátozó rendelkezés nem alkalmazható, a Kúria nem vizsgálta érdemben azt a kérdést, hogy érvényes-e ez a kikötés, az alperes ingyenesen biztosította-e a platform használatát.

[34] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

[35] Az alperes eredménytelen felülvizsgálati kérelme következtében a felülvizsgálati eljárással felmerült perköltségét maga viseli, míg az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes felülvizsgálati eljárási költségét, amelynek összegét a Kúria a kifejtett ügyvédi tevékenység figyelembevételével állapította meg a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) - (6) bekezdése és a 4/A. § (1) bekezdése alapján.

[1] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 143. § (1) bekezdése alapján, mivel a felek a (2) bekezdés alapján az értesítés kiadásakor hatályos jogszabályi rendelkezések szerinti határidő alatt közös kérelemben nem kérték a tárgyalás megtartását, és a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napon belül sem terjesztettek elő tárgyalás tartása iránti kérelmet.

Budapest, 2020. október 20.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Csőke Andrea s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

